

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Instituții europene – privire de ansamblu

Introducere

O structură regională de tipul Comunității Europene a necesitat încă de la începuturile sale un sistem instituțional care să creeze un cadru stabil și eficient de guvernare.

Marea provocare pentru sistemul instituțional al Uniunii Europene a fost să își poată demonstra viabilitatea prin decizii care să răspundă atât cetățenilor cât și statelor-membre, ținând cont, în același timp, de interesele specifice ale Comunității.

Obiective

În cadrul acestui modul veți afla informații despre:

- 1. rolul și funcțiile Comisiei Europene*
- 2. importanța și funcțiile Consiliului Uniunii Europene*
- 3. rolul și funcțiile Parlamentului European*
- 4. importanța și funcțiile Consiliului European*
- 5. rolul COREPER*
- 6. Curtea Europeană de Justiție*
- 7. să cunoască principalele caracteristici și atribuții ale Comitetului Economic și Social, Comitetului Regiunilor, Curții Auditorilor, Băncii Centrale Europene, Ombudsman-ului European*

1. Considerații generale privind sistemul instituțional al Uniunii Europene

La nivel global există instituții și organizații care reglementează și asigură funcționalitatea anumitor piețe sau segmente de piață. Spre exemplu, Organizația Mondială a Comerțului reglementează comerțul internațional (piața internațională a bunurilor și serviciilor), Organizația Mondială a Comerțului – piața internațională a muncii.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Una din cele mai mari provocări cu care se confruntă structurile de tip regional o reprezintă guvernarea lor. Structurile de tip regional au stabilit încă de la înființarea lor instituții care să încerce să “gverneze” piețele create. Desigur, numărul și complexitatea instituțiilor depinde de complexitatea structurii de integrare create. Spre exemplu, Acordul American de Liber Schimb, semnat în decembrie 1992 (ratificat în 1993, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994), a stabilit un număr relativ redus de instituții guvernatoare NAFTA (North American Free Trade Area)¹:

- Comisia pentru Liber Schimb – miniștri de comerț ai statelor-membre, cu rol de aplicare a acordului de constituire, de funcționare a grupurilor de lucru și de reglementare a divergențelor
- Comitetele NAFTA și grupurile de lucru – cu rol în implementarea efectivă a prevederilor din acord
- Secretariatul – cu rol de srijinire a Comisiei pentru Liber-Schimb
- Comisia pentru cooperare în domeniul forței de muncă și Comisia pentru cooperare în domeniul mediului – cu rol specific (doar NAFTA fiind o structură de liber-schimb cu preocupare către cele două domenii) în abordarea problemelor de mediu și a utilizării forței de muncă

Uniunea Europeană reprezintă o structură de integrare pentru care sistemul instituțional creat a trebuit (și încă mai trebuie) să răspundă unor nevoi specifice, nevoi generate cel puțin de următoarele cauze:

1. Reprezentativitatea la nivel instituțional

Mărimea statelor-membre UE - țări mari, mijlocii sau mici – determină în multe cazuri numărul de reprezentanți ai țării în instituția europeană. Sunt situații când în instituțiile europene se vorbește de dominația statelor mari asupra celor mici (statele mari putând constitui majoritatea calificată) sau a celor mici asupra celor mari (statele mici

¹Moldoveanu, M., *Mersul lumii la cumpăna dintre milenii*, Academia Română, Centrul Român de Economie Comparată și Consens, 2003, pag 47

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

putând constitui minoritatea de blocaj). Instituțiile europene trebuie create în așa fel încât să nu ofere posibilitatea dezechilibrării votului, asigurând, în același timp, reprezentativitatea fiecărui stat în decizia europeană.

2. Uniunea Europeană este compusă dintr-un număr mare de state ale căror interese nu converg întotdeauna

Nivelul de dezvoltare a statelor-membre este diferit – din punct de vedere al clasificărilor din economia mondială statele-membre UE sunt țări dezvoltate și țări în dezvoltare. În acest context, stabilirea unor obiective comune ale politicilor Uniunii poate deveni, uneori, dificilă. Țările dezvoltate au, în multe cazuri, PIB/locuitor mai mare decât media comunitară sau chiar dacă mai mică, mai apropiată de această medie; obiectivele lor economice se îndreaptă către inovare, dezvoltare tehnologică, creșterea competitivității, dezvoltarea sectorului serviciilor; în general sunt țări contribuatoare nete (ținând cont de raportul contribuției ale țării-cheltuieli UE în statul-membru). Țările în dezvoltare (care au acces în UE după apartenența la sisteme economice diferite de cele din vestul Europei) au PIB/locuitor și cu 40% sub media comunitară (doar câteva din fostele țări comuniste, actuale membre UE au avut PIB/locuitor doar cu 20% sub media comunitară); preocupările lor principale țin de dezvoltarea regională, susținerea regiunilor cu probleme, investițiile în agricultură; în general sunt țări receptoare nete (ținând cont de raportul contribuție la bugetul UE-cheltuieli UE în țara respectivă).

3. Raportul dintre identitatea națională a cetățenilor europeni și identitatea lor europeană

Populația europeană a fost dintotdeauna atașată de identitatea națională. În aceste condiții, este dificil pentru guvernanta europeană să creeze o structură în care identitatea europeană să nu o lezeze pe cea națională. Conform ultimului barometru al Uniunii Europene, cetățenii europeni 67% dintre cetățeni (din peste 30000 de cetățeni intervievați) au declarat că se simt cetățeni ai UE, nespecificându-se, însă, cum afectează acest sentiment de apartenență identitatea națională a celor în cauză.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

4. Sistemul instituțional trebuie să fie reprezentativ pentru diferitele categorii de interese pe care Uniunea le are

La nivel comunitar există cel puțin trei categorii de interese care trebuie să se regăsească la finalul deciziei comunitare: interesul comunitar, interesul populației și interesul statelor-membre. Este dificil de apreciat care dintre aceste categorii de interese ar trebui să preocupe mai mult Uniunea. Chiar dacă la prima vedere din perspectiva Uniunii ar trebui să conteze cel mai mult interesul comunitar, în timp s-a dovedit că unele crize din evoluția acesteia s-au datorat tocmai dificultății de a găsi un raport optim între cele trei categorii de interese.

“Criza scaunului gol”

În anul 1965 Charles de Gaulle a declanșat o criză, prin faptul că Franța a părăsit Consiliul de Miniștri, ca semn de nemulțumire legată de introducerea votului majoritar în această instituție, considerându-se, astfel că Franța ar trebui să respecte decizii cu care nu ar fi de acord, fiindu-i, astfel, lezat interesul național. Criza a fost rezolvată, un an mai târziu, printr-un acord cunoscut ca și Compromisul de la Luxembourg. Conform acestuia, atunci când un stat-membru apreciază că votul cu majoritate calificată i-ar afecta interesul național, se va căuta o soluție comună care să fie acceptată. Unii apreciază că acordul a reinstaurat dreptul de veto al statelor-membre.

“Problema britanică”

La începutul anilor '80 Marea Britanie și-a exprimat vehement dezacordul în legătură cu contribuția sa la bugetul comunitar, considerând această contribuție prea mare în raport cu avantajele pe care le obținea din partea Comunității, apreciind astfel că interesul său național este lezat în raport cu cel comunitar. Situația a fost rezolvată la reuniunea Consiliului European de la Fontainebleau, Franța, reuniune prezidată de președintele Franței de la acea vreme, Francois Mitterand, marcându-se astfel, sfârșitul unei perioade de tensiuni puternice între Franța și Marea Britanie, având ca și consecință relansarea construcției europene.

↑ (Jinga, I., Popescu, A., Integrarea europeană – Dicționar de termeni comunitari, Editura Lumina Lex, București, 2000)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

instituțional care să reglementeze și să asigure funcționalitatea ei. Acesta s-a constituit din Înalta Autoritate (viitoarea Comisie Europeană, cu rol de a controla producția de cărbune și oțel a CECO), Adunarea Parlamentară (viitorul Parlament European, cu rol de a supraveghea Înalta Autoritate) și Consiliul Special de Miniștri (viitorul Consiliu al Uniunii Europene).

Majoritatea instituțiilor europene au un caracter permanent. Există, însă, situații punctuale în care sunt create instituții legate de procese specifice – spre exemplu, în procesul extinderii, când se constituie instituții mixte UE-stat candidat, având ca scop pregătirea procesului de aderare.

Prezentarea sistemului instituțional al Uniunii Europene ar trebui să pornească de la premisa că Uniunea Europeană este o structură dificil de guvernat. Diferențe de dezvoltare pe axa nord-sud, dar și est-vest; diferențe culturale fundamentale (pot fi identificate cel puțin cinci clustere culturale în UE); o oarecare opoziție – cel puțin la nivel de cetățean și chiar și la nivel de stat, în unele cazuri – cu privire la cedarea de suveranitate către nivelul regional, supranațional; iată doar câteva din premisele care conduc la concluzia că a decide pentru structura de integrare cea mai dezvoltată din lume, pentru 28 de state diferite și pentru peste 500 de milioane de cetățeni nu este deloc ușor.

Decizia comunitară se referă la mai multe aspecte: legislație, buget, economie, politică, etc. Pentru fiecare din aceste domenii există proceduri specifice.

2. Principalele instituții comunitare

Sistemul decizional al Uniunii Europene se constituie din peste 50 de instituții și agenții europene, cu rol bine determinat în luarea deciziilor, după cum urmează:

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

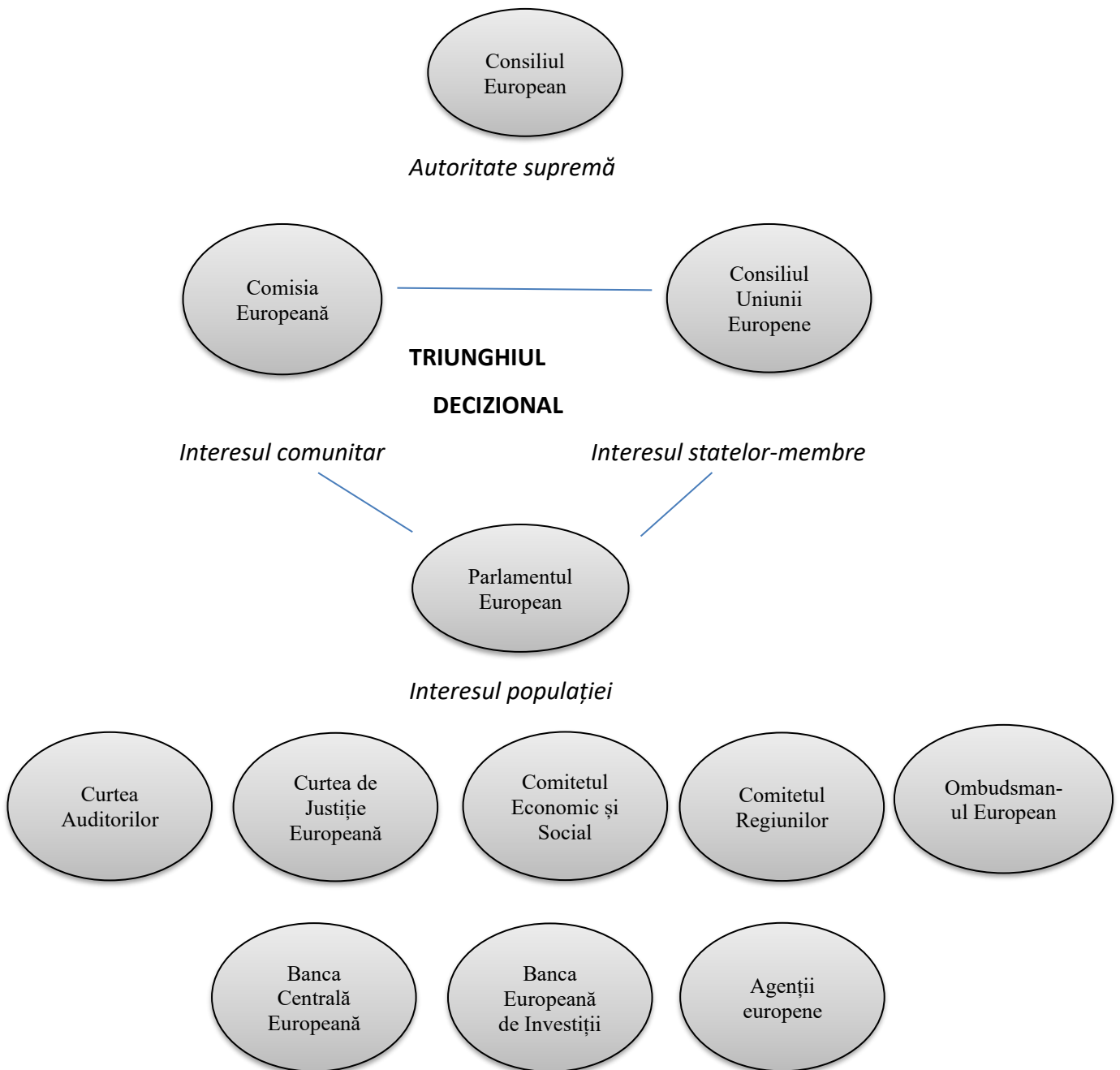

Fig 1 Instituțiile Uniunii Europene

Consiliul European – reprezintă autoritatea supremă a Uniunii

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Originea acestei instituții se află într-o serie de reuniuni informale pe care șefii de state și/sau guverne le aveau pentru a trasa linii directoare generale privind viitorul Europei și a comunităților create. În anul 1974 la întâlnirea de la Paris, șefii de stat și guvern au hotărât - în urma propunerii președintelui Franței, Valery Giscard d'Estaing - să instituționalizeze asemenea întâlniri. D'Estaing a sugerat că șefii statelor sau guvernelor, care se întâlneau anterior la intervale neregulate, ar trebui să se întâlnească regulat sub numele de Consiliul European, pentru a discuta probleme generale care privesc Comunitatea și probleme de politică externă. La vremea respectivă se aprecia că "întâlnirile bianuale ale șefilor de stat și de guvern reprezintă vârful piramidei puterii"². Totuși, Consiliul European, chiar dacă a primit statut oficial în 1992, a fost declarat instituție doar în 2009, prin Tratatul de la Lisabona.

Consiliul European reprezintă reuniunea șefilor de state sau guverne, a președintelui Comisiei Europene la care participă, uneori, și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Rolul acestei instituții este acela de a stabili agenda politică a Uniunii, orientarea strategică și liniile directoare pentru viitor, definește PESCE (Politica Externă și de Securitate Comună), contribuie la dezvoltarea relațiilor dintre statele-membre ale UE, intervine în rezolvarea problemelor majore ale Comunității și în activitatea unor instituții (spre exemplu, în desemnarea membrilor Comisiei).

Comisia Europeană – reprezintă instituția executivă a Uniunii și gardianul Tratatelor

Comisia are o componentă politică – reprezentată de câte un comisar din fiecare țară în frunte cu președintele Comisiei – și una administrativă – reprezentată de Directoratele generale. Membrilor Comisiei li se cere să ofere "toate garanțiile de independență"³.

Comisia propune legile (fiind singura instituție care are acest drept) și asigură implementarea lor (după adoptarea lor prin implicarea Consiliului UE și Parlamentului European), supraveghează dacă prevederile Tratatelor Uniunii sunt respectate de către statele

²Peterson, J., Shackleton, M., *The Institutions of the European Union*, Oxford University Press, 2002 pag. 23

³Art 213, paragraful 1 din Tratatul CE, citat preluat din Fuerea, A., *Instituțiile Uniunii Europene*, Editura Universul Juridic, București, 2002, pag. 70

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

membre, execută politicile comunitare, manageriază bugetul și reprezintă Uniunea Europeană în relațiile internaționale.

Parlamentul European – reprezintă organismul legislativ al sistemului decizional

Parlamentul European este singura instituție europeană ai cărei membri sunt aleși (începând cu 1979) în mod direct, prin sufragiu universal. Originile Parlamentului European se află în Tratatul de constituire a CECO (Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului), ce a stabilit necesitatea înființării unei Adunări care să supravegheze activitatea Înaltei Autorități. Atribuțiile inițiale ale acestei instituții erau, deci, foarte reduse, referindu-se doar la a supraveghea activitatea Autorității, cu dreptul de a o demite cu o majoritate constituită din 2/3 din membrii Adunării.

Membrii Parlamentului European sunt aleși și reprezintă cetățenii. Numărul membrilor din fiecare țară este stabilit pe baza unui principiu – numit principiul proporționalității degresive – conform căruia, pe măsură ce populația crește numărul de delegați crește și el, dar cu rată descrescătoare.

Componența Parlamentului European

Componența actuală a Parlamentului European a fost stabilită la reuniunea Consiliului European de la Edinburgh (1992). Conform principiului proporționalității degresive, fiecare stat membru are un număr de 6 locuri, indiferent de populație, la care se adaugă câte un loc suplimentar la fiecare 500 000 de locuitori- pentru o populație între 1 și 25 milioane-, un loc suplimentar la fiecare 1 milion de locuitori- pentru o populație între 25 și 60 de milioane-, și câte un loc suplimentar la fiecare 2 milioane de locuitori- pentru o populație de peste 60 de milioane.

Ca urmare a extinderilor succesive ale Uniunii, numărul de euro-delegați a crescut și el și, pentru a evita supradimensionarea instituției, Tratatul de la Lisabona a stabilit un număr maxim de 750 de membri+un președinte

(Tescășiu, B., *Instituții europene. Schimbări și adaptări din perspective extinderii Uniunii Europene*, Editura CH Beck, 2009)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Funcțiile Parlamentului European sunt: funcția legislativă (în principal prin procedura de decizie ordinară în care este implicat împreună cu Consiliul UE), funcția bugetară (prin implicare, de asemenea împreună cu Consiliul UE, în elaborarea bugetului Uniunii și a Cadrului Financiar Multianual) și funcția de control (prin exercitarea controlului democratic asupra instituțiilor europene).

Consiliul Uniunii Europene – reprezintă instituția de decizie a Uniunii

Membrii acestei instituții sunt reprezentanți ai statelor-membre la nivel guvernamental. Compoziția Consiliului UE nu este constantă, întrucât reuniunile Consiliului au loc pe probleme specifice. Există, astfel, 10 forme ale Consiliului (Afaceri generale, Economie și finanțe, Mediu, Agricultură și pescuit, etc).

Rolul acestei instituții este în primul rând acela de instituție de decizie (intervine în decizia legislativă – alături de Parlamentul European – și în decizia bugetară), coordonează politicile Uniunii, intervine în Politica Externă și de Securitate Comună.

Triunghiul decizional

*Există trei instituții care nu lipsesc din deciziacomunitară. Acestea alcătuiesc **triunghiul decizional**. Ele corespund celor 3 categorii de interese prezentate mai sus, după cum urmează:*

- *interesul comunitar – reprezentat la nivel instituțional de Comisia Europeană*
- *interesul cetățenilor – reprezentat în sistemul instituțional de Parlamentul European*
- *interesul statelor-membre – reprezentat de către Consiliul Uniunii Europene*

(Contribuție proprie)

Curtea de Justiție – reprezintă instituția de drept a Uniunii

Curtea Europeană de Justiție a fost creată ca atare prin Tratatul de la Roma (1957) ca expresia ideii – exprimată chiar din vremea CECO – că o comunitate europeană stabilă trebuie să funcționeze bazându-se pe principii de drept.

Curtea este responsabilă să se asigure că legea este respectată, interpretată corect și aplicată de către statele-membre. Cauzele ale căror soluționare necesită intervenția Curții se

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

referă la: interpretarea legislației, respectarea legislației, anularea unor acte legislative ale Uniunii, garantarea unor acțiuni din partea UE, sancționarea instituțiilor UE⁴. Deciziile Curții sunt definitive și obligatorii de urmat de către statele UE.

Comitetul Economic și Social

Dimensiunea socială a integrării europene a fost prezentă încă de la începuturile creerii Comunității. Din această perspectivă, în 1957, Tratatul de la Roma a înființat o instituție special creată pentru a include societatea civilă în economia Pieței Comune. În fapt, prin activitatea sa, Comitetul Economic și Social European (CESE) și-a propus să se constituie într-o instituție care să analizeze impactul social al politicilor europene și al activității celorlalte instituții comunitare, contribuind în mod fundamental la dezvoltarea economiei sociale de piață europene.

Cei 350 de membri - cât numără acum CESE – fac parte din trei categorii: angajatori, lucrători și alte categorii (organizații non-guvernamentale, consumatori, diferite categorii de producători, activiști pentru diferite cauze, etc). Activitatea lor se concentrează primordial pe găsirea de soluții pentru a implica societatea civilă în construcția Europei și de a aduce Europa mai aproape de cetățeni, prin emiterea de avize obligatorii sau facultative.

Comitetul Regiunilor

Comitetul Regiunilor a fost stabilit de Tratatul de la Maastricht și reprezintă vederile autorităților locale și regionale în procesul de luare a deciziilor în UE. Scopul acestei instituții poate fi mai bine înțeles plecând de la esența principiului subsidiarității, conform căruia deciziile trebuie luate cât mai aproape de cetățeni, ceea ce pune accent pe nivelul local și regional până la cel național și supranațional.

Cei 350 de membri ai Comitetului sunt reprezentanți ai comunităților locale și regionale. Aceștia adoptă documente de poziție care exprimă puncte de vedere ce țin cont de problemele regionale.

⁴https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_ro, (accesat la 02.07.2017)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Ombudsmanul european – este o instituție mai recentă a Uniunii Europene, fiind constituită în urma introducerii cetățeniei de Uniune prin Tratatul de la Maastricht. Ombudsmanul acționează în principal ca un intermediar între cetățenii Uniunii și instituțiile sale, dar primește și plângeri de la întreprinderi/organizații, plângeri care au legătură cu relația acestor organisme cu UE – spre exemplu, cu situații care derivă din finanțarea din fondurile UE.

Curtea Auditorilor (sau Curtea de Conturi Europeană)

Curtea Auditorilor a fost înființată în 1977 cu scopul de a supraveghea și îmbunătăți gestionarea bugetului UE.

Membrii Curții sunt câte un reprezentant din fiecare țară, numit pe o perioadă de 6 ani.

Rolul principal al Curții este să examineze dacă au fost strânse toate veniturile și toate cheltuielile făcute legal și regulat, și dacă managementul financiar este verificat. Auditul se bazează pe înregistrări și, dacă este necesar, este realizat pe loc de instituțiile UE și în statele membre în colaborare cu organismele de audit naționale. Toate informațiile aparținând auditului Curții trebuie să fie disponibile. La sfârșitul anului financiar, Curtea face un raport anual asupra bugetului comunitar. Rapoartele și opiniile Curții sunt examinate de Consiliu și Parlament. Comisia este obligată să remedieze acele plângeri asupra cărora Curtea a atras atenția și care au fost aprobate de Parlament.

În îndeplinirea obligațiilor sale, Curtea este asistată de către Oficiul European Antifraudă (OLAF).

Banca Centrală Europeană (BCE) – reprezintă instituția care stabilește și implementează Politica Monetară a UE. Banca Centrală Europeană este componentă a Sistemului European al Băncilor Centrale din care mai fac parte băncile centrale ale statelor-membre.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Banca Europeană de Investiții (BEI) – reprezintă o instituție care acordă finanțări

În condiții speciale pentru atingerea obiectivelor Uniunii. În plus, BEI sprijină și proiecte de dezvoltare pentru țări din afara UE.

Agențiile europene – cu rol în gestionarea problemelor funcționale ale integrării în diferite domenii. Activitatea lor acoperă diferite domenii, precum: energie, industrie, sănătate, agricultură, pescuit, egalitate de șanse, inovație și tehnologie etc.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Rezumat

- 1) Pentru crearea și dezvoltarea ei, Comunitatea dispune de un cadru instituțional propriu.
- 2) Instituțiile europene își propun să răspundă la două categorii de interese: interese naționale, prin reprezentanții fiecărei țări în parte, și interese comunitare, corespunzătoare nivelului supranațional.
- 3) Principalele funcții la nivel comunitar nu sunt deținute doar de către o instituție, ci de un ansamblu de instituții.
- 4) Instituțiile comunitare pot fi grupate în: instituții permanente și instituții legate de procesul de extindere a Uniunii
- 5) Consiliul European este autoritatea supremă a Uniunii Europene, având ca principal rol acela de a lua hotărâri majore.
- 6) Parlamentul European este singura instituție ai cărei membri sunt aleși prin sufragiu direct. Rolul său în mecanismul decizional al Uniunii a crescut din ce în ce mai mult, ajungând azi să intervină în mod decisiv în decizia europeană.
- 7) Funcțiile Parlamentului European sunt: funcția legislativă, funcția bugetară și funcția de control.
- 8) Ca instituție reprezentativă pentru interesele comunitare, Comisia Europeană reprezintă instituția executivă a Uniunii Europene. Ea îndeplinește următoarele roluri: inițiator legislativ, gardian al tratatelor, manager al bugetului, executant al politicilor, negociator și reprezentant al Uniunii în relațiile sale externe.
- 9) Consiliul de Miniștri reprezintă instituția de decizie a Uniunii Europene. Această funcție se manifestă pe toți cei trei piloni de construcție comunitară. În activitatea sa Consiliul de Miniștri este secondat de Comitetul Reprezentanților Permanenți (COREPER) și grupuri de experți.
- 10) Constituită ca o structură de drept, Comunitatea Europeană are o instituție specifică, respectiv Curtea de Justiție Europeană. Secondată de Curtea Primei Instanțe, Curtea de Justiție a îndeplinit un rol extrem de important în evoluția Uniunii, prin decizii care au marcat fundamental activitatea instituțiilor europene.
- 11) Pentru diferite probleme specifice, Uniunea Europeană dispune de instituții specifice: este vorba de Comitetul Economic și Social (probleme sociale), Comitetul Regiunilor (probleme regionale), Curtea Auditorilor (problema gestionării bugetului) Ombudsman (probleme juridice legate de cetățenia europeană), Banca Centrală Europeană (politica monetară).
- 12) Pe lângă aceste instituții Uniunea dispune și de serviciile a peste 100 de agenții specializate.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Agenții europene

- *Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER)*
- *BBI Joint Undertaking (Bio-Based Industries)*
- *Clean Sky 2 Joint Undertaking (Clean Sky 2 Joint Undertaking)*
- *Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)*
- *Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente (Chafea)*
- *ECSEL Joint Undertaking*
- *Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA)*
- *Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă (EU-OSHA)*
- *Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (AESA)*
- *Autoritatea Bancară Europeană (ABE)*
- *Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex)*
- *Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC)*
- *Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop)*
- *Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA)*
- *Agenția Europeană de Apărare (AEA)*
- *Agenția Europeană de Mediu (AEM)*
- *Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA)*
- *Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA)*
- *Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound)*
- *Agenția GNSS European (GSA)*
- *Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE)*
- *Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT)*
- *AEAPO (Autoritatea europeană pentru asigurări și pensii ocupaționale)*
- *Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă (EMSA)*
- *Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA)*
- *Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT)*
- *Oficiul European de Poliție (Europol)*
- *Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA)*
- *Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe (AEVMP)*
- *Fundația Europeană de Formare (ETF)*
- *Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)*
- *Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă (eu-LISA)*
- *Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL)*
- *Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor (ENISA)*
- *Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (AEF)*
- *Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE)*
- *Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO)*
- *Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen)*
- *Agenția Executivă pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (EASME)*
- *Fusion for Energy*
- *IMI 2 Joint Undertaking (IMI 2 JU)*
- *Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA)*
- *Oficiul Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (Oficiul OAREC)*
- *Agenția Executivă pentru Cercetare (REA)*
- *SESAR Joint Undertaking (SESAR Joint Undertaking)*
- *Unitatea Europeană de Cooperare Judiciară (Eurojust)*
- *Comitetul unic de rezoluție (SRB)*
- *Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT)*

https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies_ro

Proiect finanțat de Uniunea Europeană
2020-1-NL01-KA226-HE-083098

Bibliografie selectivă

1. Diaconescu, M., "Economie europeană", Editura Uranus, București, 1992
2. El-Agraa, A. M., The European Union – Economics and Politics, Seventh Edition, Prentice Hall, 2004
3. Lasok, D., "Law & Institutions of the EU" – Sixth Edition, Butterworth & Co Ltd, 1994
4. Prisecaru, P. (coord), Piața internă unică – Cele patru libertăți fundamentale, Editura POLITEIA-SNSPA, 2003
5. Rifkin, J., "Visul European", Editura Polirom, 2006
6. Swann, D., "The Single European Market and Beyond – A Study of the Wider Implications of the SEA", Mackays of Chatman Ltd, 1996
7. Tescașiu, B., "Instituții comunitare. Schimbări și adaptări din perspectiva extinderii Uniunii Europene", Editura CH Beck, București, 2009
8. Tescașiu, B, Introducere în euromarketing – Concepte fundamentale de marketing specifice Pieței Unice Europene, Editura Universitară, București, 2017, ISBN 978-606-28-0633-0
9. http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Economic_integration.html
10. http://www.proeuropa.ro/pan_europa.html
11. <https://europa.eu/european-union/topics>
12. https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries_ro
13. <http://hdr.undp.org/en/composite/trends>
14. https://europa.eu/european-union/documents-publications/statistics_ro